

VÅRA NORDISKA GRANNLÄNDER

VÅRA tre nordiska grannländers lidanden fortsätta.

Finland får av allt att döma utstå ännu en bister krigsvinter, den tredje, ty uti kriget i öster skönjes intet slut och något hopp om en för Finland godtagbar separatfred kan inte siktas. Även om skörden förbättrat försörjningsläget något, måste det tappra finländska folket se fram mot nya umbäranden, samtidigt som det tappas på sitt friskaste blod.

Danmark råkade under de första oktoberdagarna i allvarligaste kollision med ockupationsmakten. Situationen var den mest tillspetsade sedan den 9 april. Läget var t. o. m. så skärpt att de diplomatiska förbindelserna tillfälligtvis brötos. Den närmaste orsaken synes ha varit förvecklingarna kring frikårens utmanande uppträdande vid hemkomsten -- dess uppträdande torde ha varit så provokativt, att ockupationsmakten själv till sist ansåg sig föranlåten att hänsynslöst ingripa mot dessa hemmanazister, som numera återsänts till Tyskland för vidare ovissa öden. Tyskland ställde de närgångnaste fordringar. Utom de tyskfiendliga demonstrationerna mot frikåren torde kraven ha rört konungens alltför oservila hållning mot Hitler, sabotagen inom Danmark samt de danska Nordsjöfartygen, som Tyskland ville ha bevärade. Det vill synas, som om Danmark sökt att till det yttersta hävda den suveränitet, som det utlovades den 9 april som pris för självuppgivelsen. Fast och manligt, på det pånyttfödda Danmarks vis, stod regeringen på sin rätt, även med risk för ockupationens skärpning eller fullständigt underkuvande. Månadsskiftet september—oktober blev dock fardag för den tyske ockupationsgeneralen, som ersattes med en ny och kanske mindre försonlig. Och dansk militär lär ha tvingats utrymma Jylland, kanske därför att tyskarna befara att Jylland skall bli ett brohuvud för den »andra fronten». Hur den tysk-danska konflikten än kan ha lösts i detalj, skälvde hela det Danmark, som kände de diplomatiska förhandlingarnas gång, torsdagen den 1 oktober i år oroligare än någonsin för Tysklands ovissa avsikter.

I Norge har försörjningsläget blivit alltmer förtvivlat och mot-sättningarna mellan Quisling—Gestapo och det norska folket ännu oförsonligare. Händelserna där ha avlöst varandra i tät följd. Det engelska luftbombardemanget av Oslo på ljusan dag mitt uppe i Nasjonal Samlings festligheter var enligt underrättelser mer förlustbringande för tyskarna och mindre förlustbringande för engelsmännen än som uppgetts. Fallskärmshoppande sabotörer ha opererat och tydligen kommit avsevärd skada åstad. De många tyska arkebuseringarna i Trøndelagen som repressalier för sabotagen gingo på nymodigt vis ut över både skyldiga och oskyldiga. Tyskarna i Norge växa ständigt i antal. För närvarande beräknas ungefär 180,000 man militär och inte mindre än 200,000 civila tyskar uppehålla sig där, alla med större eller mindre företrädesrättigheter och alla tärande på de otroligt magra ransonerna för den norska befolkningen. Vid dessa folkvandringar ha t. o. m. serber — måhända såsom gisslan — drivits ända upp i Nordnorge, där de under en tyfusepidemi gått de obarmhärtigaste och förskräckligaste öden till mötes. Quislings lilla anhängarhop har så långt ifrån tillväxt att de inskrivna — alla hirdungarna inräknade — nu sägas uppgå blott till ej fullt 30,000. Lika litet har Quisling kunnat övervinna kyrkans rakryggade motstånd mot den nya andliga ordningen. Tyskarna fortsätta sina befästningsarbeten längs Atlanten för att möta en eventuell invasion, och likaså fullfölja de järnvägsbygget i norr; det sägs, att de tro sig om att få banan till Kirkenes färdig inom två år. Kostnaderna för allt detta och mycket annat får det norska folket bära, och Norges förlust på clearingen torde nu ha sprungit upp till inte mindre än 5 miljarder. Hur nervöst och pressande läget i Norge är framgår kanske bäst av den ständiga strömmen av flyktingar till Sverige; kostnaderna för dessa liksom andra skulder betalas dock från London av Norges regering. Vårt broderfolk går emot en förtvivlans vinter men ändock inte förtvivlande.